

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету гуманітарно-педагогічного
факультету

Савицька І.М.

2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри філософії та
міжнародної комунікації
Протокол № 13 від 16 травня 2024 р.

Завідувач кафедри

Культенко В.П.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»

Гарант ОП

Білан С.О.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ФІЛОСОФІЯ

Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації, регіональні студії»

Освітня програма: «Міжнародні відносини, суспільні комунікації, регіональні студії»

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробники:

Савицька Інна Миколаївна, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації,
кандидат філософських наук

Шеховцова-Бурянова Вікторія Анатоліївна, асистент кафедри філософії та
міжнародної комунікації.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «ФІЛОСОФІЯ»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації, регіональні студії»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	4	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	3	
Семестр	6	
Лекційні заняття	15 год.	6
Практичні, семінарські заняття	15 год.	6
Самостійна робота	90	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Філософія» є надання знань з філософії як вищого теоретичного світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії; світоглядно-методологічна підготовка студентів; формування у них філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки спеціалістів та актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Завдання:

- розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини;
- надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії;
- окреслити специфіку та межі філософського знання;
- прищепити культуру філософського теоретичного мислення;
- сформуванню здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням специфічно наукових та професійних завдань;
- сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації

РН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Вступ до філософії. Історія філософії								
Тема 1. Сутність філософії та її роль у суспільстві. Сучасне суспільство та філософія	6	2	2	2				
Тема 2. Стародавня філософія. Філософія Середньовіччя та Відродження	11	2	2	4 3				
Тема 3. Західноєвропейська філософія Нового часу. Німецька класична філософія	11	2	2	4 3				
Тема 4. Некласична філософія XIX-XX ст. Українська філософія	18	2	2	7 7				
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8	30				
Змістовий модуль 2. Онтологія								
Тема 5. Філософське вчення про буття. Свідомість як категорія філософії. Суспільна свідомість	24	1	2	10 10				

Разом за змістовим модулем 2	24	1	2	20				
Змістовий модуль 3. Гносеологія								
Тема 6. Пізнавальна активність людини. Особливості наукового пізнання в гуманітарних науках	24	2	2	10				
				10				
Разом за змістовим модулем 3	24	2	2	20				
Змістовий модуль 4. Філософія суспільства та людини								
Тема 7. Соціальна філософія та філософія історії. Філософія права. Філософія економіки та політекономія.	14	2	2	5				
				5				
Тема 8. Філософська антропологія та філософія культури. Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього.	12	2	4	5				
				5				
Разом за змістовим модулем 4	27	4	3	20				
Усього годин	120	15	15	90		6	4	80

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософська пропедевтика.	2
2.	Філософія Давнього світу. Філософія Середньовіччя та Відродження.	2
3.	Філософія Середньовіччя та Відродження.	2
4.	Філософія Нового часу та Просвітництва. Німецька класична філософія.	2
5.	Німецька класична філософія.	2
6.	Некласична філософія ХІХ-ХХІ ст.	2
7.	Українська філософія.	2
8.	Філософське вчення про буття. Свідомість як фундаментальна категорія філософії.	2
13.	Соціальна філософія: основні підходи до розуміння	2

	суспільства.	
14.	Філософська антропологія та філософія культури і цивілізації.	2
15.	Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього.	4

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність філософії та її роль у суспільстві. Сучасне суспільство та філософія.	2
2.	Стародавня філософія.	4
3.	Філософія Середньовіччя та Відродження	3
4.	Західноєвропейська філософія Нового часу.	4
5.	Німецька класична філософія	3
6.	Некласична філософія XIX-XX ст.	7
7.	Українська філософія	7
8.	Філософське вчення про буття.	10
9.	Свідомість як категорія філософії. Суспільна свідомість	10
10.	Пізнавальна активність людини.	10
11.	Особливості наукового пізнання в гуманітарних науках	10
12.	Соціальна філософія та філософія історії.	5
13.	Філософія права. Філософія економіки та політекономія.	5
14.	Філософська антропологія та філософія культури.	5
15.	Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього.	5

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;

- реферати, есе;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» від 24.04.2024 р. протокол № 11.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4054>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Вступ до філософії (під ред.. Л. Л. Нікітін).— Київ: Центр навчальної літератури, 2020 – 256 с.
2. Данилова Т.В., Сторожук С.В., Горбатюк Т.В. «Філософія». Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України денної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». - К.: «Comr© comrapu», 2012.
3. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини: Навчальний посібник для студентів вузів. [Текст] / В. Г. Нестеренко. – К. : Абрис, 2005. – 335 с.
4. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія: Посібник. – К.: Академвидав, 2007.

5. Сторожук С.В., Матвієнко І.С. Практикум з філософії. – К.: Видавничий центр НУБіП України, 2015.
6. Сторожук С.В., Матвієнко І.С. Філософія: навчально-методичний посібник. – К.: Видавничий центр НУБіП України, 2015.
7. Філософія Навчальний посібник / [І. Бичко, В. Табачковський, А. Бичко, Володимир Ярошовець]. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019 – 648 с.
8. Філософія. Методичні вказівки для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». К.: Вид. центр НУБіП України, 2014. – 24 с. Культенко В.П., Гейко С.М., Горбатюк Т.В. та інші, Савицька І.М. К.: «Сотр&Сору сотрапу», 2014. – 112 с.
9. Філософія. Навчально-методичний посібник для студентів НУБіП України стаціонарної форми навчання з усіх спеціальностей ОКР «Бакалавр». Савицька І.М. Культенко В.П., Супрун А.Г., Гейко С.М.К.: Вид. центр НУБіП України, 2014. 24 с.
10. Філософія: Підручник / [І.В.Бичко, І.В Бойченко, В.Г. Табачковський та ін.] – К. : Либідь, 2001. – 408 с.
11. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; редкол.: В. І. Шинкарук (голова). – К.: Абрис, 2002. – 742 с.